

Tijdelijk versterking: een gedetailleerde beschrijving van het toezicht op de versterkingsopgave

2013

- 22 januari 2013. Advies aan MEZK inzake gaswinning Groningen. Met betrekking tot versterking geeft SodM in haar rapport aan: “In aardbevingsgevoelige gebieden kan een inventarisatie worden uitgevoerd van de staat van de gebouwen. Op basis daarvan zouden objecten die kwetsbaar zijn versterkt kunnen worden. Hiermee wordt bereikt dat toekomstige aardbevingen minder schade teweeg brengen.”

2014

- 13 januari 2014. Beoordeling van winningsplan 2013 en advies aan MEZK. Met betrekking tot versterking wordt door SodM in de beoordeling van het winningsplan 2013 het volgende aangegeven: “SodM vindt de instelling van een – door de Minister van EZ in te stellen – Technische Commissie onnodig. De wettelijke toezichthoudende taak ligt bij SodM. Om een goede beoordeling te kunnen geven van de kwaliteit van rapportages e.d. kan SodM een beroep doen op instituten als TNO en KNMI, die in staat zijn om controlemetingen en -berekeningen uit te voeren. Bovendien kan bij de beoordeling van rapportages over beheersmaatregelen aan de bovengrond (versterking huizen e.d.) de Technische commissie bodembeweging (Tcbb) worden ingeschakeld.”

2015

- Juni 2015. Beoordeling van rapportages van de NAM en advies aan MEZK. Dit rapport van SodM adviseert het volgende: “Breng de gasproductie zo snel als realistisch mogelijk is zodanig terug dat de risico's voldoen aan de vastgestelde norm (1). Onderzoek daarvoor op korte termijn: a. het effect van kortdurende (enkele weken), sterke productief fluctuaties in de verschillende regio's van het Groningenveld op de seismiteit en b. bij welke combinatie van jaarproductie, productieverdeling en gebouwenversterking het omslagpunt ligt naar een veiligheidsniveau dat voldoet aan de vastgestelde norm.”
- December 2015. Beoordeling risico analyses en rapporten van de NAM en advies aan MEZK. Met betrekking tot de versterking van gebouwen staat er het volgende in dit rapport: “NAM focust op een productieniveau van 33 miljard Nm³ per jaar voor de periode 2016 – 2021 en beschouwt dit als een “verantwoord niveau van gaswinning”, omdat de versterkingsopgave die noodzakelijk is om aan de veiligheidsnorm (individueel risico van 10-5/jaar voor bestaande bouw) te voldoen, volgens NAM in 5 jaar gerealiseerd kan worden, uitgaande van het huidige versterkingstempo. De versterkingsopgave omvat volgens NAM 4.000 huizen. SodM komt echter tot de conclusie, dat dit aantal erg onzeker is. In werkelijkheid zou het aantal te versterken huizen veel hoger kunnen uitvallen. Bovendien zal bij een productieniveau van 33 miljard Nm³/jaar het aantal aardbevingen per jaar – en daardoor ook de kans op sterkere aardbevingen en het seismisch risico – gestaag toenemen, waardoor er ook na 2021 nog een lange periode van versterking tegemoet kan worden gezien. Naast de grote onzekerheid in de versterkingsopgave en het tegenvallende versterkingstempo tot nu toe vindt SodM het daardoor niet aannemelijk dat een productieniveau van 33 miljard Nm³/jaar zal kunnen voldoen aan de vastgestelde norm.”
Het rapport constateert dat het advies van juni 2015 niet is opgevolgd en bevat ook een

advies: “Baseer het versterkingsprogramma van gebouwen bij voorkeur op seismische dreiging- en risicokaarten die gegrond zijn op de methode die NAM volgt en zorg dat de berekeningen – zodra mogelijk - bij een onafhankelijke instantie worden belegd.” Dit advies is mede gegeven omdat SodM constateert dat de risicoanalyse van de NAM een andere prioritering van het versterkingsprogramma suggereert dan de wijze van prioritering zoals de NCG die hanteert: “In de prioriteitstelling van de NCG in het concept meerjarenprogramma van 4 november 2015 wordt (nog) geen rekening gehouden met de veranderde verdeling van de seismische dreiging en het seismisch risico ten gevolge van de reactie van de ondiepe ondergrond op trillingen (opslingering/demping). Hierdoor vallen grote aantallen gebouwen in Bedum, Groningen stad en delen van Delfzijl met een berekend risico hoger dan 10-5/jaar buiten het door de NCG gedefinieerde ‘verstevigingsgebied’.”

2015

- Mei 2016. In het rapport wordt geconcludeerd: “NAM legt de nadruk op mitigerende maatregelen ter beperking van schade en het verlagen van risico. SodM benadrukt in dit advies de preventieve maatregelen. Dit laat onverlet dat het versterkingsprogramma met urgentie moet worden uitgevoerd.” Ook wordt geadviseerd: “SodM raadt aan er voor te zorgen dat de berekening van seismisch risico aan de hand van de nu door NAM gebruikte modelketen gereproduceerd en onafhankelijk uitgevoerd kan worden door een onafhankelijke partij.”

2018

- 1 februari 2018. SodM adviseert MEZK om de gaswinning zo snel als mogelijk terug te brengen naar 12 miljard Nm³/jaar. Dit advies is gebaseerd op de veronderstelling dat het versterkingsprogramma binnen vijf jaar alle gebouwen die dat nodig hebben versterkt zullen zijn zodat zij voldoen aan de Meijdam-norm. De minister geeft aan dat hij het advies op zal volgen. De politiek omarmt het advies van SodM en geeft aan dat de minister nu aan de slag moet ([Politiek omarmt advies gaswinning: 'Minister moet nú aan de slag' | Gaswinning Groningen | AD.nl](#))
- 12 maart 2018. Gesprek met MEZK. Samenvattend: IGM vertelt MEZK dat als de gaswinning snel genoeg afgebouwd wordt gaandeweg het decennium gebouwen aan de veiligheidsnorm kunnen gaan voldoen. De versterking krijgt daarmee een tijdelijk karakter, d.w.z. de versterking is noodzakelijk voor een bepaalde periode waarna ook zonder versterking gebouwen aan de veiligheidsnorm voldoen. Dit biedt ruimte voor mensen om een eigen, individuele afweging te maken of ze hun woning willen versterken of niet. De IGM kondigt aan dat SodM voor de versterking de MEZK zal adviseren. Daarbij zal SodM de veiligheidsbeleving net als bij het Zeerijp-advies betrekken. [Bron: handgeschreven notitie naar aanleiding van gesprek, zie file HN_IGM_18-01].
- 13 maart 2018. Gesprek met DG ETM (Sandor Gaastra). Samenvattend met betrekking tot de versterking: IGM spreekt met Sandor af dat SodM adviseert over versterking op basis van de afbouwscenario's. Dat advies kan de minister gebruiken om de versterkingsoperatie aan te passen aan de nieuwe inzichten en TNO te bevragen op mogelijke tijdelijke maatregelen (maatregelen die passend zijn voor het feit dat versterking voor een bepaalde periode noodzakelijk is). [Bron: handgeschreven notitie naar aanleiding van gesprek, zie file HN_IGM_18-02]
- 22 maart 2018. Email naar MEZK. Bevat een document met rolopvatting: ‘Rol SodM en contouren inhoud aankomende advisering’. Samenvattend worden de volgende adviezen

aangekondigd: “Als toezichthouder omtrent veiligheid zal SodM de minister adviseren over wat de door hem binnenkort te presenteren scenario’s betekenen voor de veiligheidsrisico’s van de aardbevingen in Groningen (Advies 1). Daarnaast zal SodM in het verlengde van het Zeerijp-advies toetsen of elk van deze scenario’s passen bij het advies ‘zo snel als mogelijk’ de gaswinning te beperken tot het niveau van 12 miljard Nm³ (Advies 2). Tenslotte zal SodM de minister adviseren over het door de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (verder: NAM) aan te leveren update van het winningsplan 2016. In deze update van het winningsplan zal de NAM inzicht geven in hoe zij het minimale niveau voor de leveringszekerheid voor het gasjaar 2018/2019 operationeel zal gaan uitvoeren binnen de randvoorwaarden zoals deze door SodM in haar ‘Zeerijp-advies’ zijn geadviseerd (adviezen 2, 3 en 4) en vanuit het oogpunt de seismische risico’s zoveel mogelijk te beperken. Het SodM advies omtrent dit plan van de NAM zal een beoordeling bevatten of dit plan past binnen de geadviseerde randvoorwaarden in het Zeerijp-advies en of de seismische risico’s zoveel als mogelijk beperkt zijn (Advies 3). [Bron: email aan 5.1.2.e 22-3-2018].

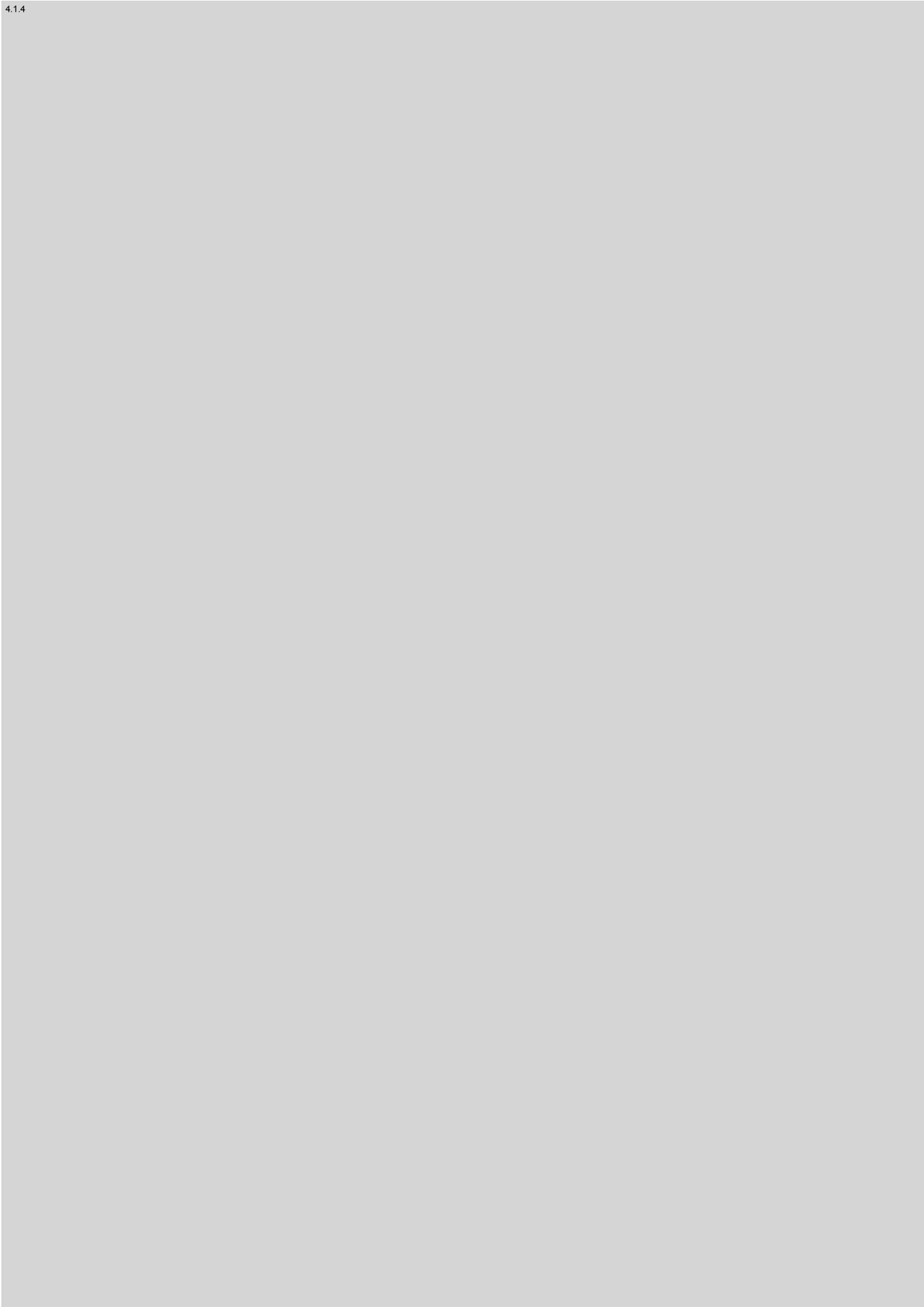
- 23 maart 2018. Email aan 5.1.2.e doorgestuurd naar Sandor Gaastra en 5.1.2.e [Bron: email aan Sandor Gaastra, 23-2-2018].
- 29 maart 2018. Telefoongesprek met 5.1.2.e Samenvattend met betrekking tot de versterking: 5.1.2.e zegt tegen de IGM dat er een ambtelijk advies ligt. Hij is het niet eens met onze rol. Hij stelt dat ‘Eric is het daarmee eens’. IGM antwoordt dat hij gesprekken over de rolopvatting met MEZK en Sandor Gaastra voert. En dat zijn indruk is dat de minister geen probleem heeft met rolopvatting van SodM. [Bron: handgeschreven notitie naar aanleiding van gesprek, zie file HN_IGM_18-03].
- 12 april 2018. Overleg met de afdeling EenO (Energie en Ondergrond). Wij spreken onze zorg uit over de overlap in vragen aan de verschillende adviseurs. We geven aan te zullen coördineren met TNO.
- 26 april 2018. Technische briefing TK door IGM omtrent Zeerijp-advies. Spreektekst beschikbaar op website ([Spreektekst Theodor Kockelkoren bij Tweede Kamer over SodM-advies tot verlaging gaswinning in Groningen | Toespraak | Staatstoezicht op de Mijnen](#)).
- 3 mei 2018. Gesprek met SG (Maarten Camps) en DG ETM (Sandor Gaastra). Zij zijn het eens met onze opvatting met betrekking tot het uit te brengen advies. IGM spreekt zijn zorgen uit over de deels overlappende adviesvragen aan zoveel verschillende adviseurs. [Bron: handgeschreven notitie naar aanleiding van gesprek, zie file HN_IGM_18-04]
- 15 mei 2018. Gesprek met MEZK. Samenvattend: De minister vraagt of wij iets kunnen zeggen over de veiligheid van de huidige versterkingsaanpak. IGM geeft aan dat tijd kort is en vooral iets gaan zeggen over de prioritering in het licht van het afbouwpad en de nieuwe inzichten met betrekking tot de omvang en locatie van de risico’s. IGM benoemt ook de complicatie van de adviesvragen zoals geformuleerd in de brief. De minister zegt: “SodM kan vraag rustig breder interpreteren”. [Bron: handgeschreven notitie naar aanleiding van gesprek, zie file HN_IGM_18-05]
- 16 mei 2018. Gesprekken met Gasberaad (GB, 5.1.2.e) en Groninger Grond Beweging (GGB, 5.1.2.e). Samenvattend met betrekking tot versterking: ze geven gedachten mee betrekking tot aanpak versterking. Zij begrijpen de noodzaak om op basis van risico te prioriteren en nieuwe inzichten te benutten. Ze suggereren om mensen keuzes te geven. Ze suggereren ook om vooral duidelijk te communiceren en mensen een perspectief te bieden. [Bron: handgeschreven notitie naar aanleiding van gesprekken, zie files HN_IGM_18-06 en HN_IGM_18-07]
- 8 juni 2018. Email wisseling omtrent de ‘veilige marge’. SodM hanteerde een veilige marge bij haar Zeerijp-advies gegeven de grote bekende en onbekende onzekerheden. SodM deed

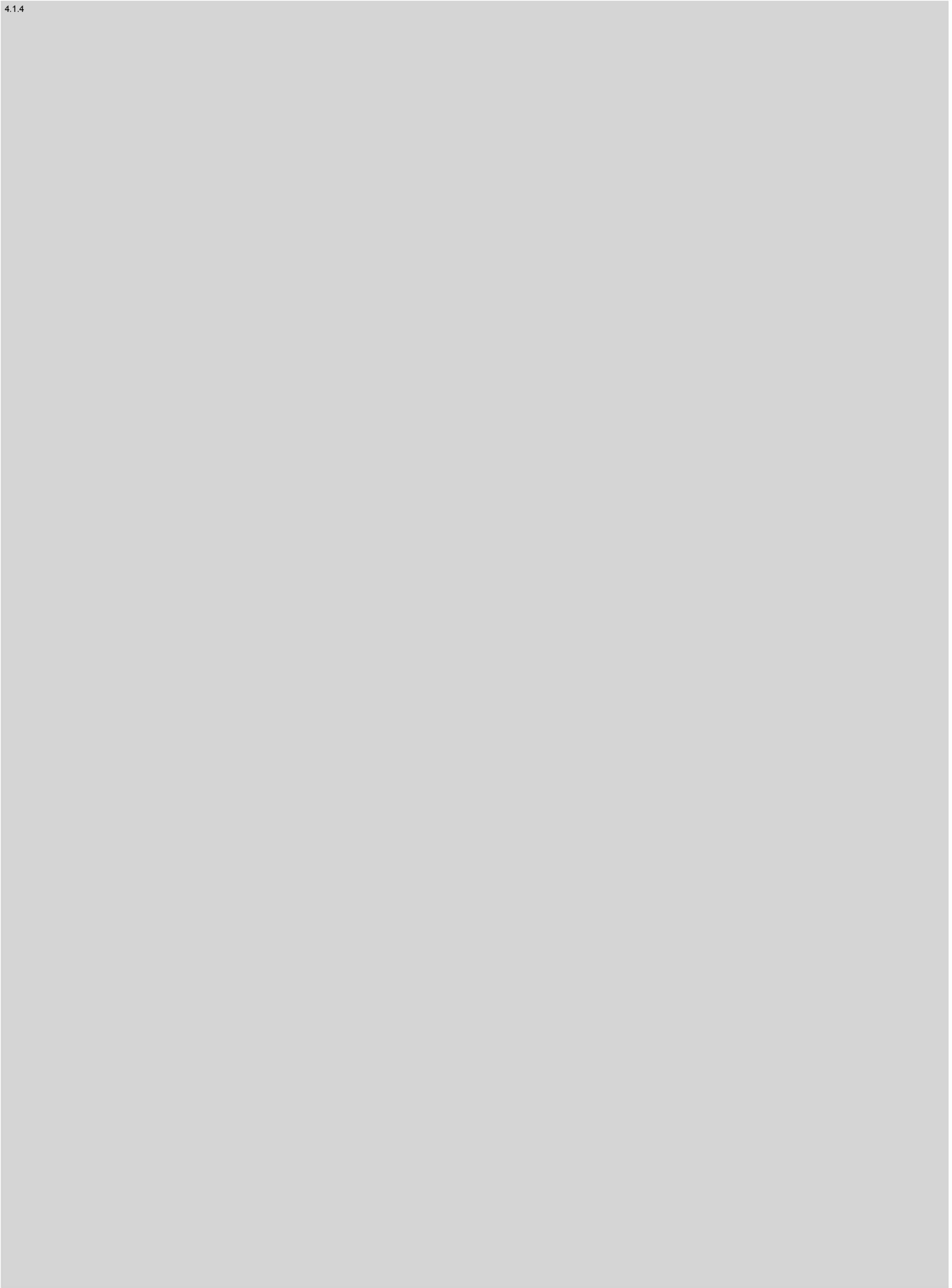
dit door gebruik maken van de zogenaamde 'P90' (zie ook het Zeerijp-advies van 1 februari). In de email aan SodM, geeft 5.1.2.e (TU Delft) aan dat veilige marge te rechtvaardigen is, maar stelt voor een alternatief voor de P90 te gebruiken. 5.1.2.e 5.1.2.e antwoordt diezelfde dag. [Bron: email van 5.1.2.e 8-6-2018 en antwoord van 5.1.2.e 8-6-2018].

- 12 juni 2018. Telefoongesprek met voorzitter Mijnraad (Co Verdaas). IGM vertelt dat hij de besproken aanpak met Maarten Camps zal bespreken. De aanpak die de IGM en de voorzitter van de Mijnraad besproken hebben is dat SodM haar advies, 'het wat', als eerste presenteert (op 27 juni) en dat kort daarna, op 29 juni of 2 juli, de mijnraad hun advies presenteert, dat meer gericht zal zijn op 'het hoe'. Hiermee komt de onafhankelijke positie van SodM niet in het gedrang. [Bron: handgeschreven notitie naar aanleiding van gesprek, zie file HN_IGM_18-08]
- 13 juni 2018. Gesprek met SG (Maarten Camps). We spreken over de zogenaamde batch 1588 (dit is een groep huizen die al beoordeeld is en waarvan de adviezen al gemaakt zijn, maar waarvan de uitvoering – tijdelijk – is gestaakt). IGM vertelt Maarten Camps dat niet doorzetten batch 1588 enorm afleidt en doorwerkt naar de veiligheidsbeleving van mensen. IGM vertelt hem hoe SodM en Mijnraad de presentatie van de adviezen gaan doen: eerst SodM en daarna de Mijnraad. De SG vindt dat goed. [Bron: handgeschreven notitie naar aanleiding van gesprek, zie file HN_IGM_18-09]
- 13 juni 2018. Email naar CEO NAM (5.1.2.e). Informatieverzoek voor nadere meer gedetailleerde informatie omtrent de risicoanalyse van de NAM. [Bron: email naar 5.1.2.e 13-6-2018].
- 14 juni 2018. Telefoongesprek met Co Verdaas. IGM vertelt dat Camps geen bezwaar heeft tegen aanpak. [Bron: handgeschreven notitie naar aanleiding van gesprek, zie file HN_IGM_18-08 en zie ook Apps met Co Verdaas]
- 14 juni 2018. Gesprek met commissaris van de Koning (CvdK, René Paas). IGM geeft aan advies voor mijnraad te presenteren en wil dat graag ook in de regio doen. Paas biedt provinciehuis aan. Paas geeft aan dat apart presenteren van Mijnraad verstandig is gegeven rol SodM. [Bron: handgeschreven notitie naar aanleiding van gesprek, zie HN_IGM_18-10]
- 19 juni 2018. Gesprek met NCG (onder anderen met 5.1.2.e). NCG presenteert haar versterkingsaanpak. [Bron: gegeven powerpoint-presentatie beschikbaar op papier met annotaties, zie file HN_IGM_18-11]
- 19 juni 2018. Telefoongesprek met SG (Maarten Camps). Camps ziet nu wel problemen met de aanpak zoals de IGM die met de voorzitter van de Mijnraad heeft afgesproken. Hij vertelt dat hij in het eerdere gesprek zich dit niet realiseerde, maar hij maakt zich zorgen over verwarring als SodM en Mijnraad apart hun advies presenteren. Hij wil dat de Mijnraad het advies presenteert en dat wij dat kort erna doen. IGM vertelt SG dat aanpak al gecommuniceerd is en nu niet meer aangepast kan worden zonder schade aan positie. IGM geeft nogmaals aan dat de aanpak is afgestemd met Co Verdaas. [Bron: email-notitie (email IGM aan zichzelf) van 19-6-2018]
- 20 juni 2018. Gesprek met minister. IGM presenteert op hoofdlijnen advies. Met betrekking tot de wijze van communicatie heeft de minister weliswaar zorgen maar hij zegt: 'Jullie zijn onafhankelijke toezichthouder. Het is aan jullie'.
- 25 juni 2018. Telefoongesprek met Co Verdaas. Communicatieplanning doorgenomen. [Bron: handgeschreven notitie naar aanleiding van gesprek, zie file HN_IGM_18-08 en zie ook Apps met Co Verdaas]

- 25 juni 2018. Telefoongesprek met Maarten Camps. SG vraagt met klem om niet op 27 juni ons advies te presenteren, maar pas na de Mijnraad. Hij heeft zorgen over 'de openbare orde' in de regio. [Bron: handgeschreven notitie naar aanleiding van gesprek, zie file HN_IGM_18-12a en b]
- 25 juni 2018. Telefoongesprek met CvdK (René Paas). De IGM vraagt aan de CvdK of er reden is zorgen te hebben over de openbare orde als SodM op 27 juni haar advies presenteert en de Mijnraad haar advies op 2 juli. Paas geeft aan dat 'de enige die zorg hebben over de onrust in de regio als gevolg van de communicatie zijn EZK'. Hij zegt ook dat hij dit aan Camps heeft verteld. [Bron: handgeschreven notitie naar aanleiding van gesprek, HN_IGM_18-08]
- 27 juni 2018. Publicatie rapport en advies omtrent versterking: 'Gevolgen voor de veiligheidsrisico's en de versterkingsopgave'. Zoals gepland presenteert SodM op 27 juni haar advies en zal de Mijnraad haar advies presenteren op 2 juli. SodM presenteert het rapport met een persconferentie in het Novotel, Den Haag. Diezelfde avond presenteert SodM haar advies aan de regio in het provinciehuis Groningen.
- 2 juli 2018. De Mijnraad presenteert haar advies op het ministerie van EZK. Het wordt die dag gepubliceerd. SodM heeft een document gepubliceerd waarin aangegeven wordt hoe beide adviezen op elkaar aansluiten.
- 4 juli 2018. Technische briefing TK door IGM met betrekking tot het gegeven advies. Spreektekst beschikbaar op website ([Spreektekst Theodor Kockelkoren bij Tweede Kamer over SodM-advies over de versterking in Groningen uit oogpunt van veiligheid | Toespraak | Staatstoezicht op de Mijnen](#)).
- 5 juli 2018. Gesprek met SG (Maarten Camps). IGM constateert dat er geen maatschappelijke onrust is ontstaan. [Bron: handgeschreven notitie naar aanleiding van gesprek, zie HN_IGM_18-13].
- 11 juli 2018. Gesprek met DG ETM (Sandor Gaastra). Samenvattend met betrekking tot versterking: IGM geeft aan dat het project waarin TNO probeert de modellentrein van de NAM na te bouwen en de resultaten te reproduceren, vast is gelopen. Dit project is relevant omdat TNO de beoogde partij is in het publieke domein die de risicoanalyse van NAM moet gaan overnemen. Het lukt TNO echter niet om de modellentrein van NAM na te bouwen en dezelfde resultaten te genereren. TNO geeft aan informatie te missen die NAM niet aanlevert. IGM constateert dat de sturing van de dit project onduidelijk is en dat daardoor er ook geen actie ondernomen wordt om het project weer vlot te trekken. Gaastra geeft aan dit op te pakken met ^{5.1.2.e} [Bron: zie email notitie (email van IGM naar zichzelf) van 12-7-2018]

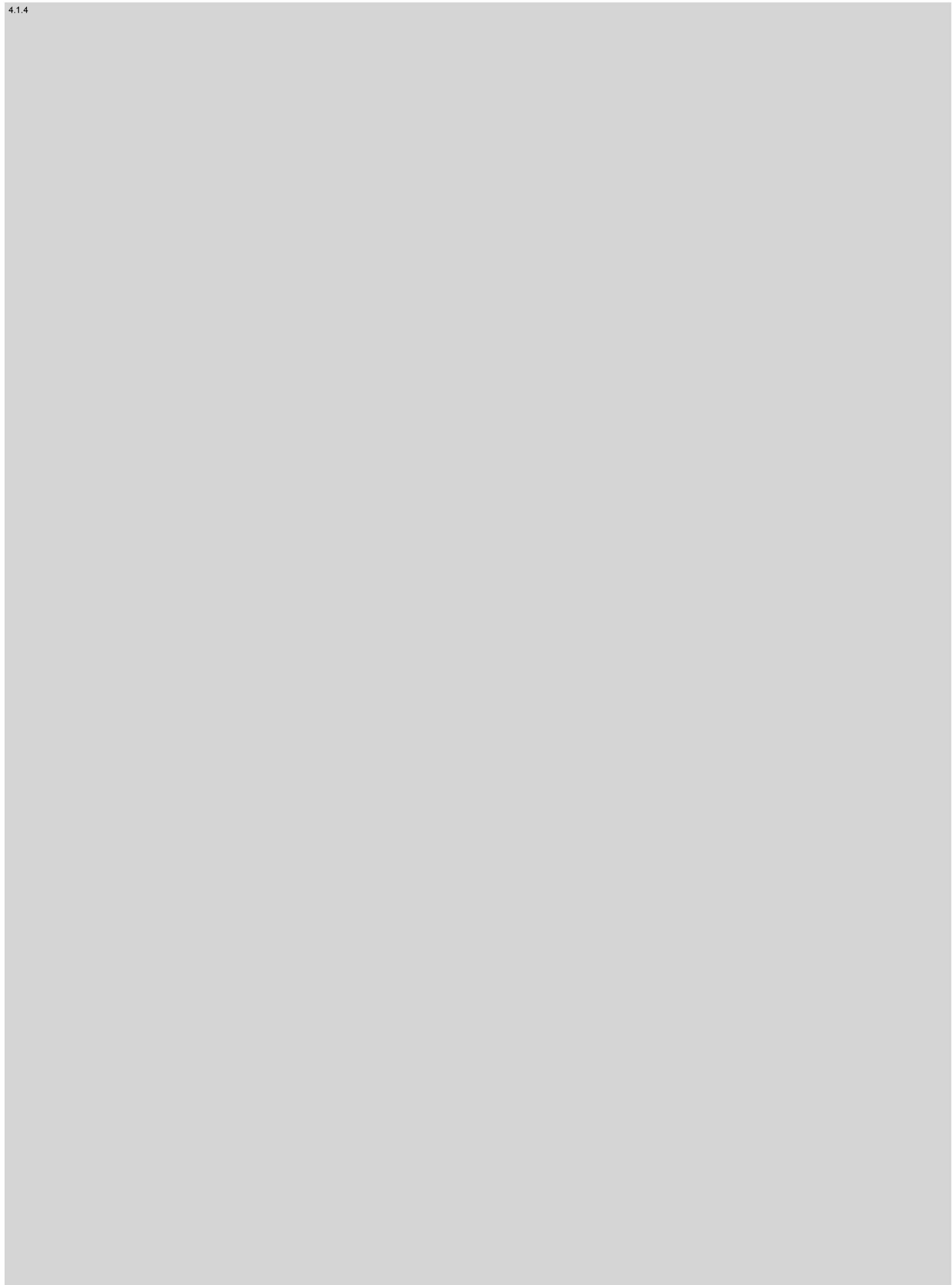

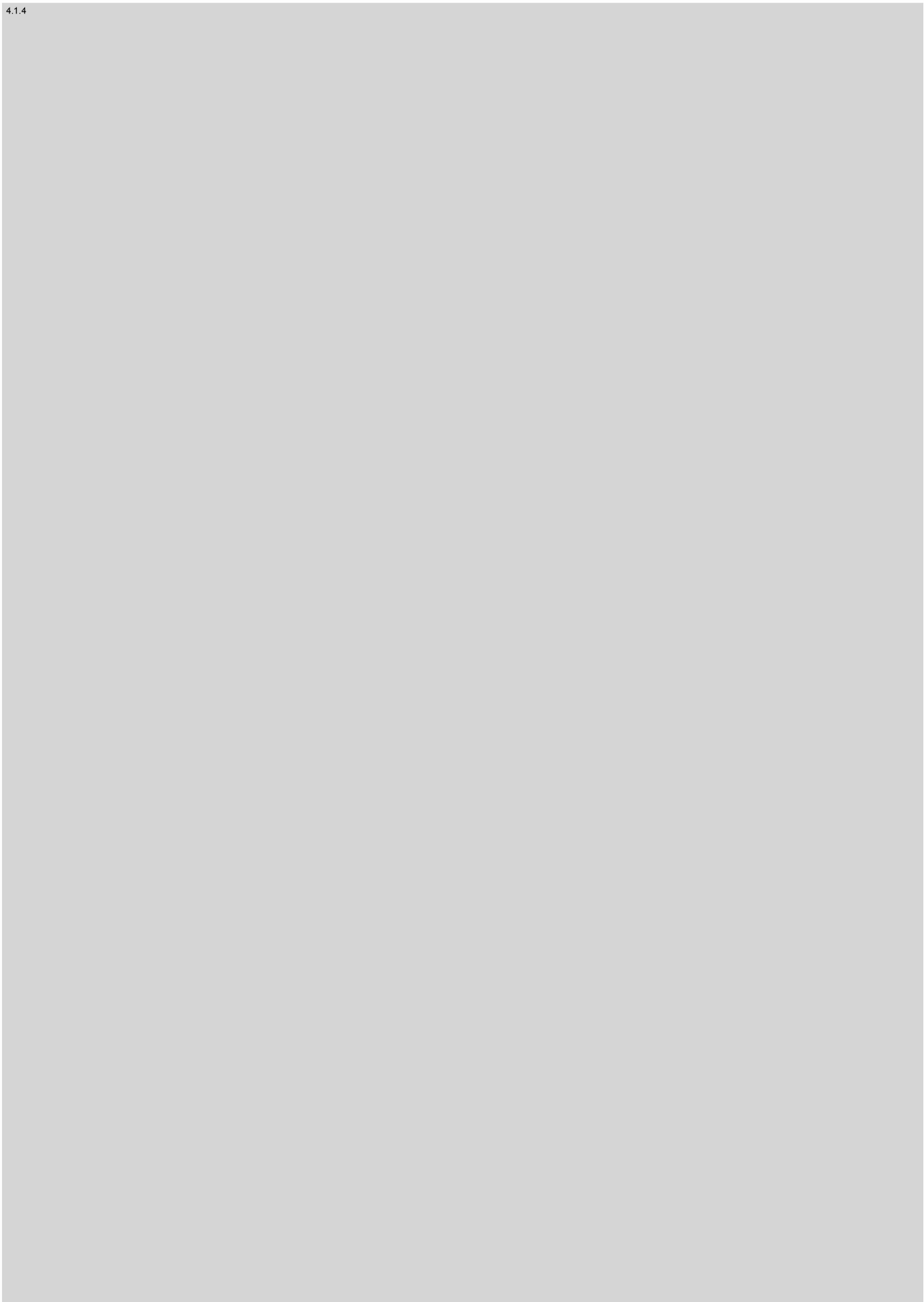

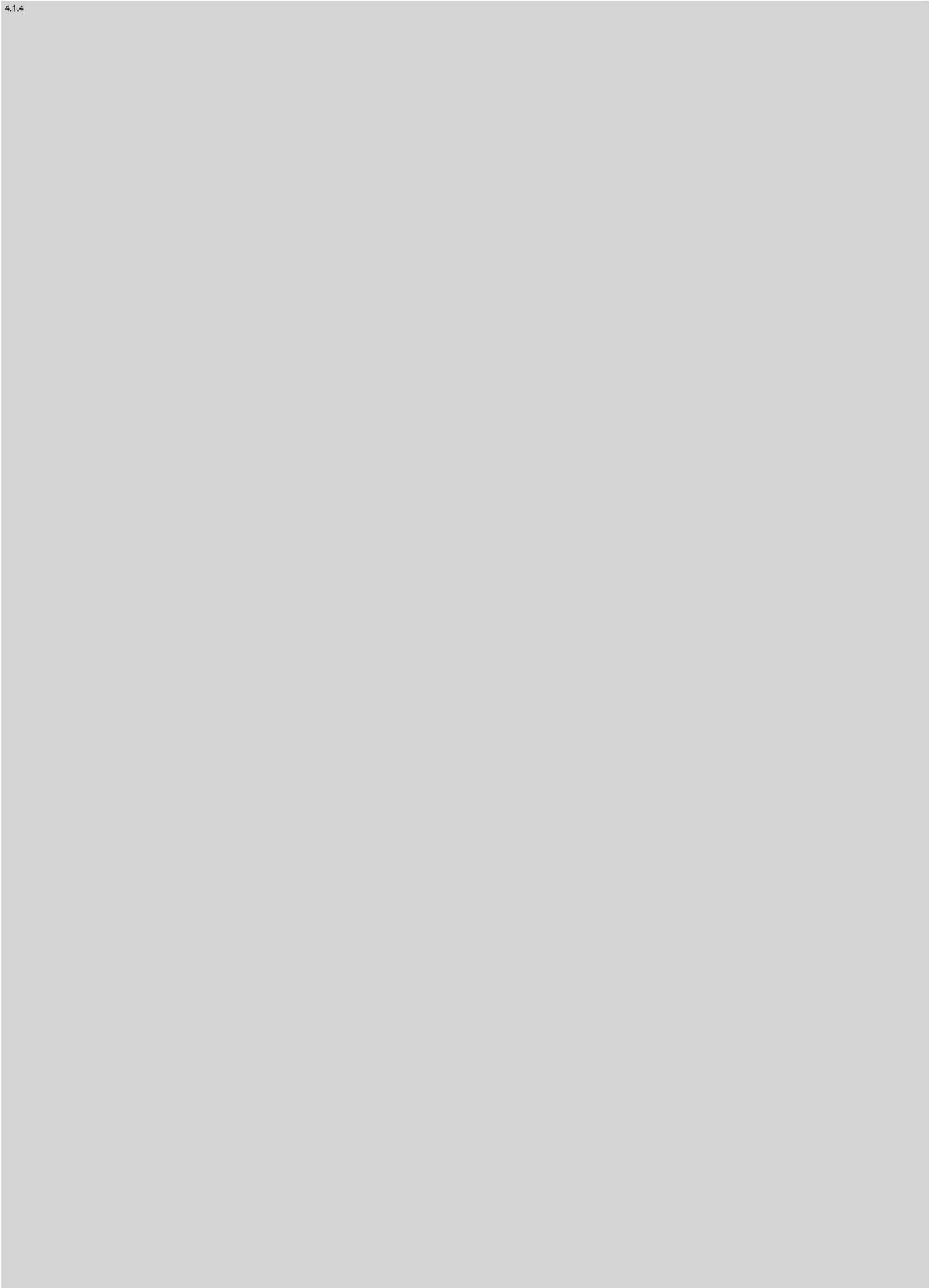

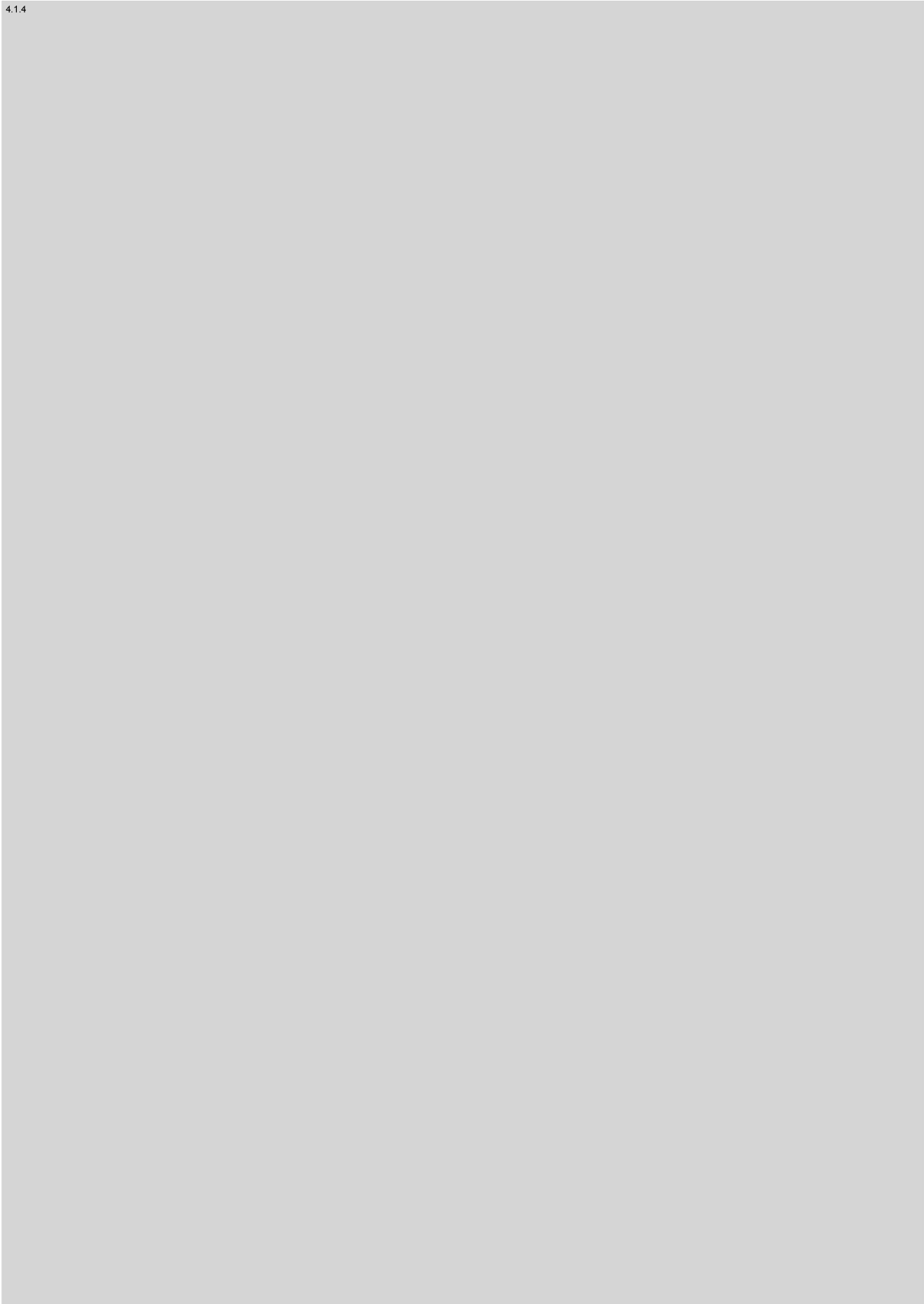
VERTROUWEL

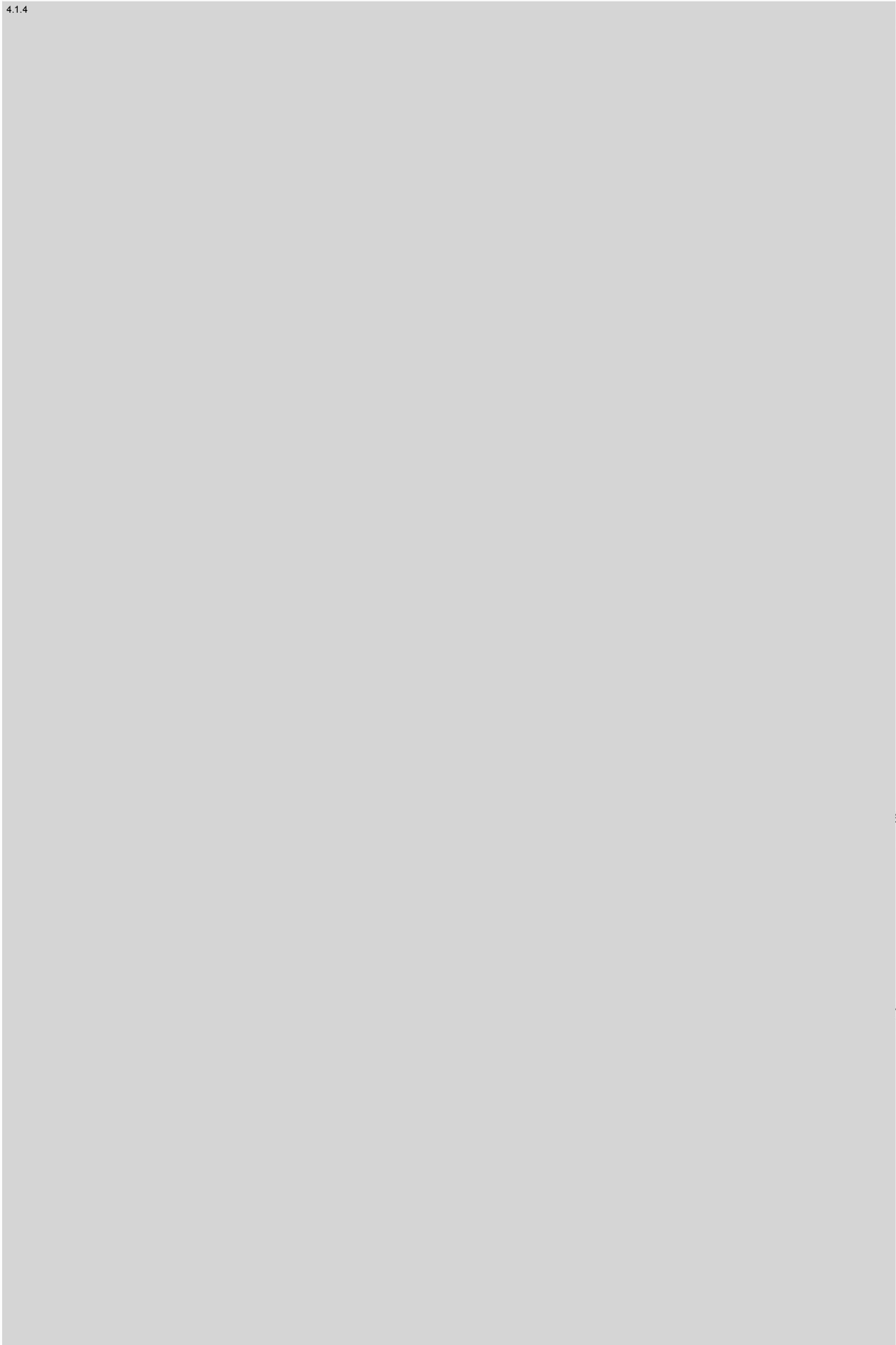

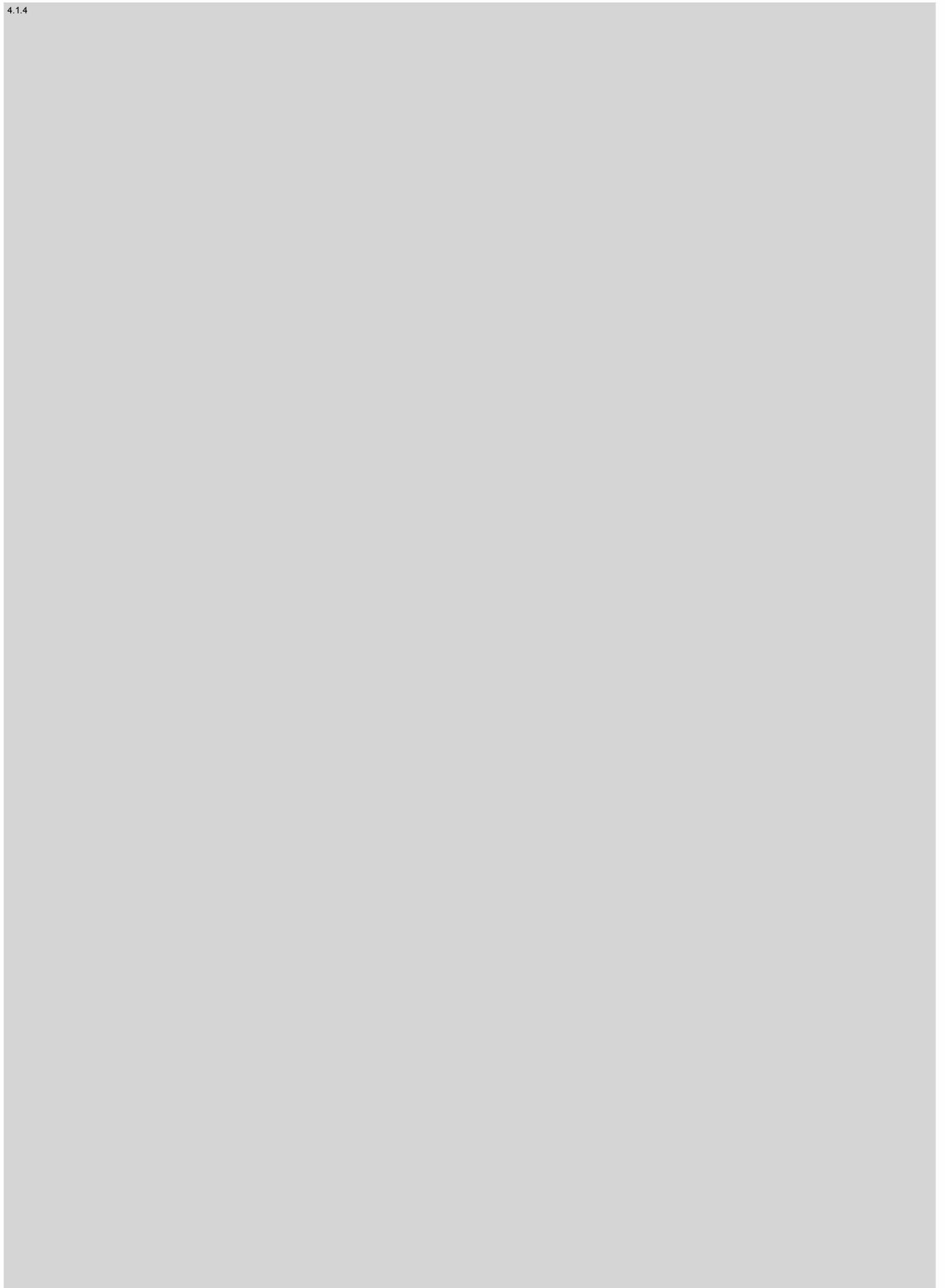

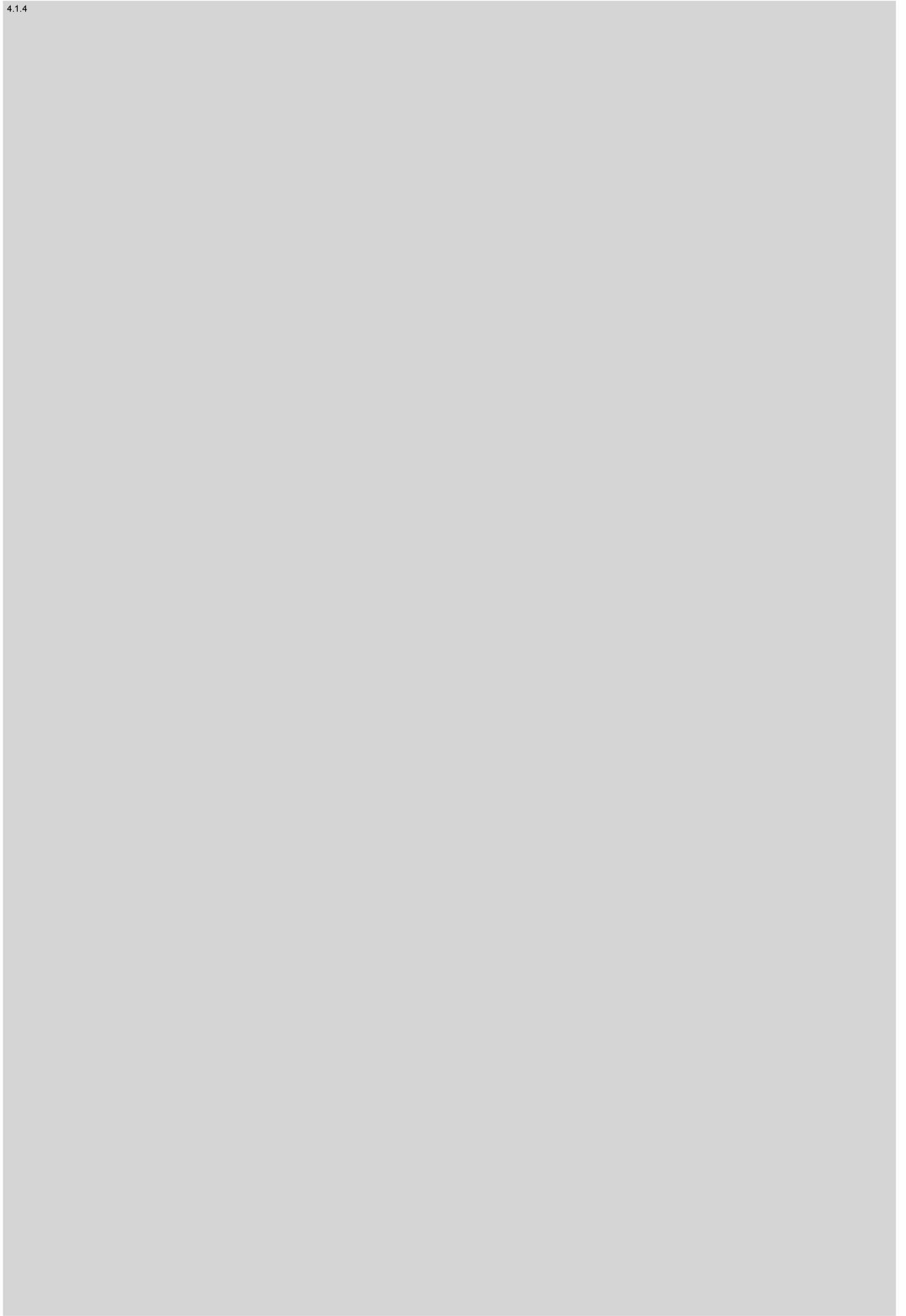

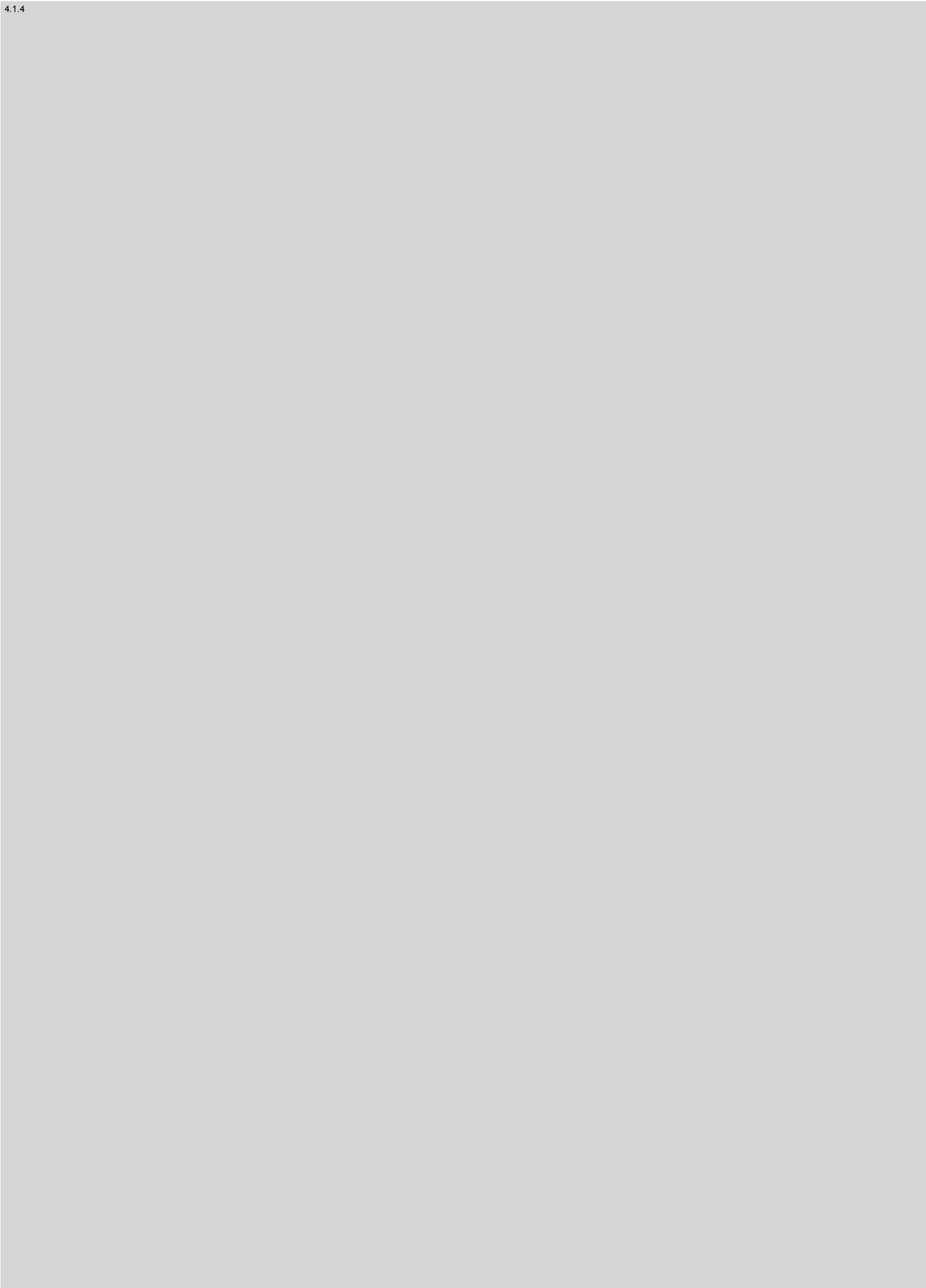

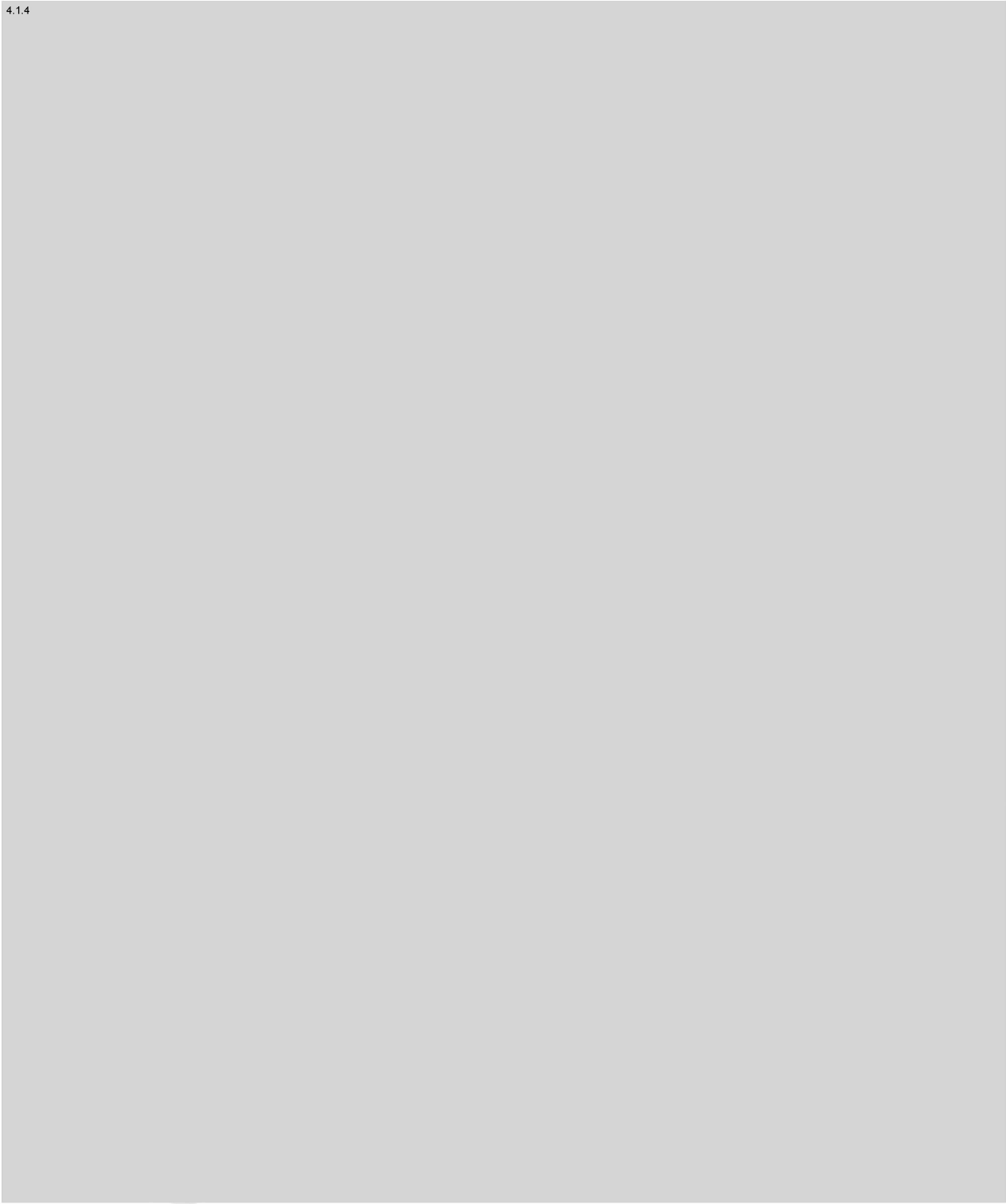

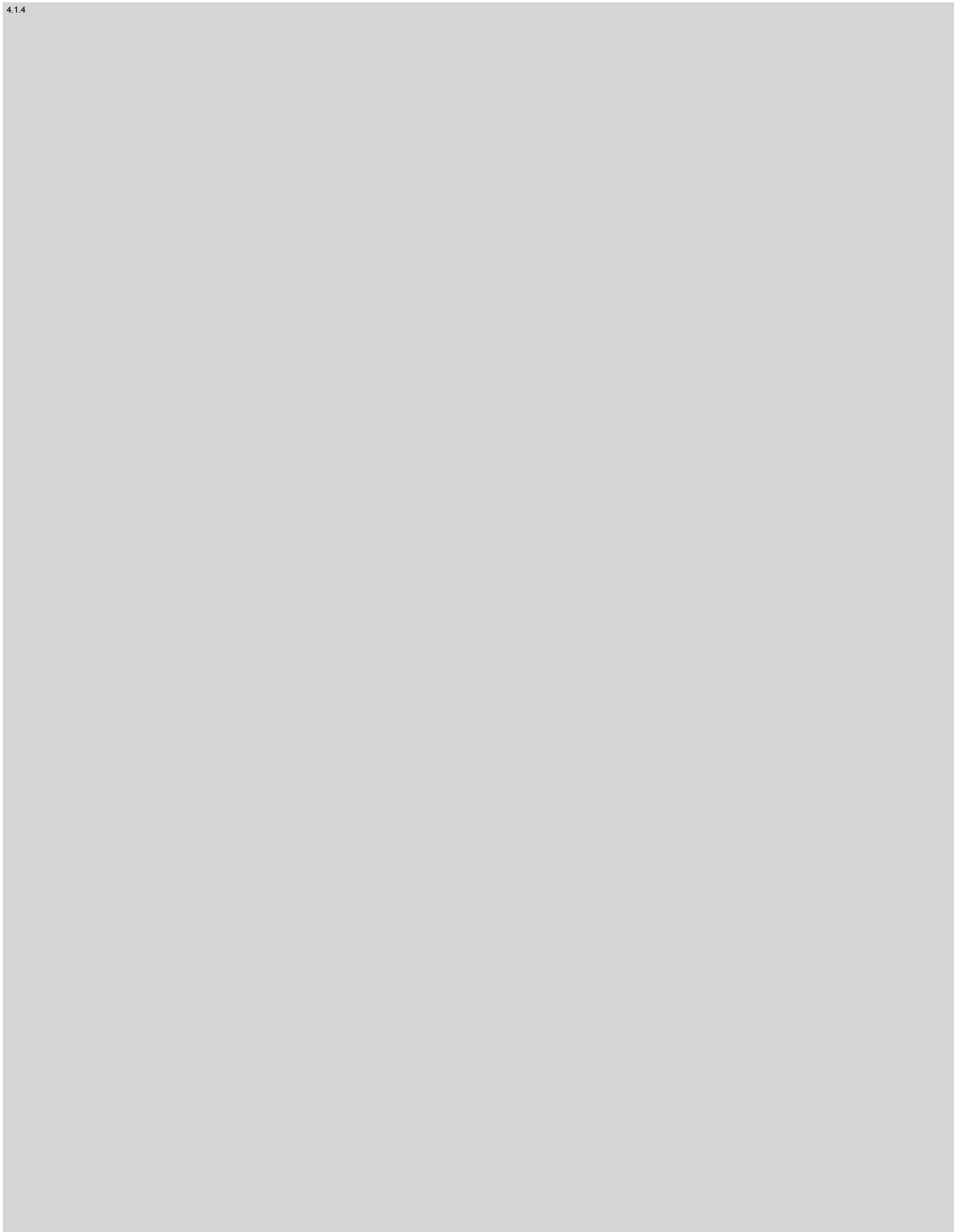

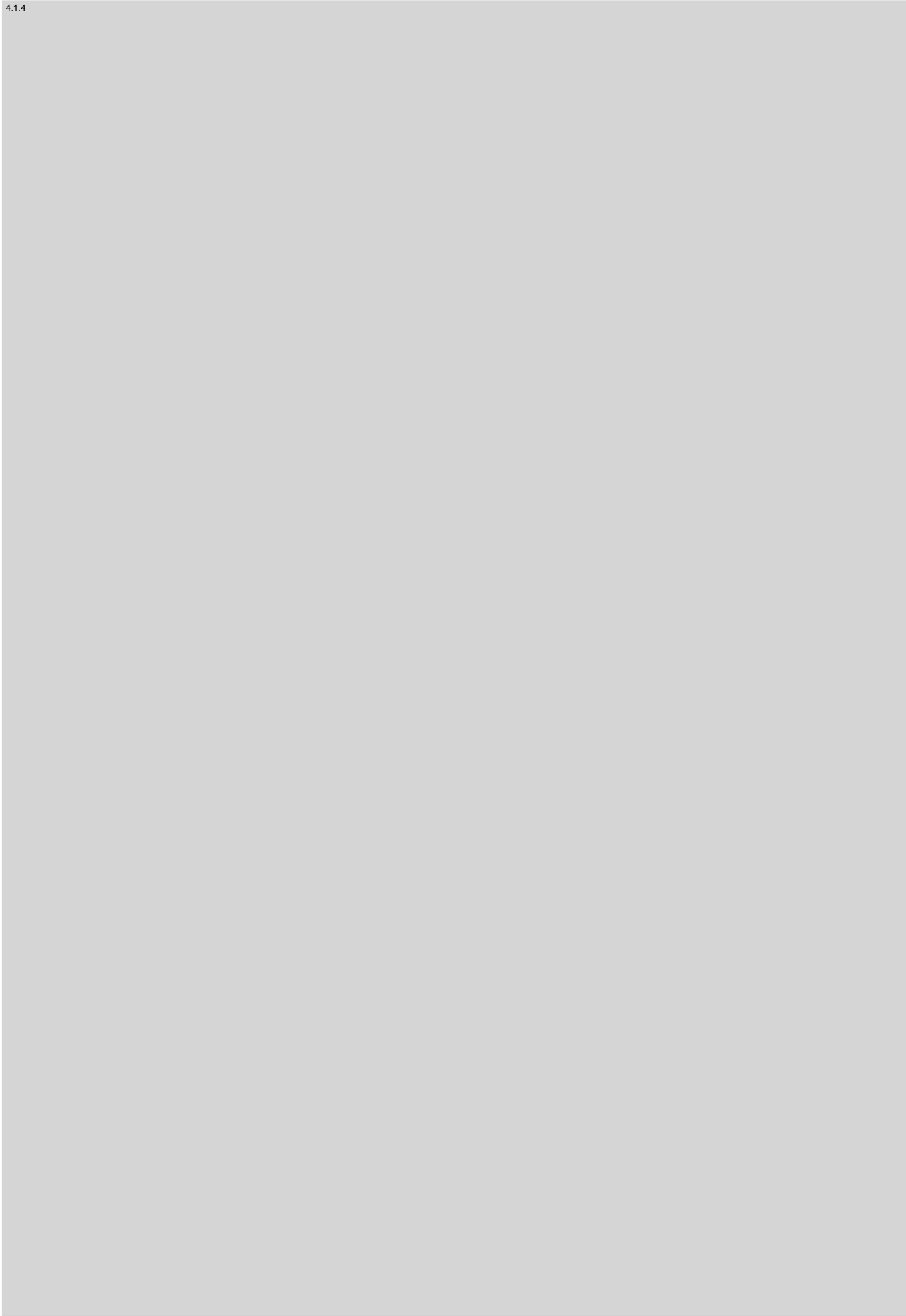

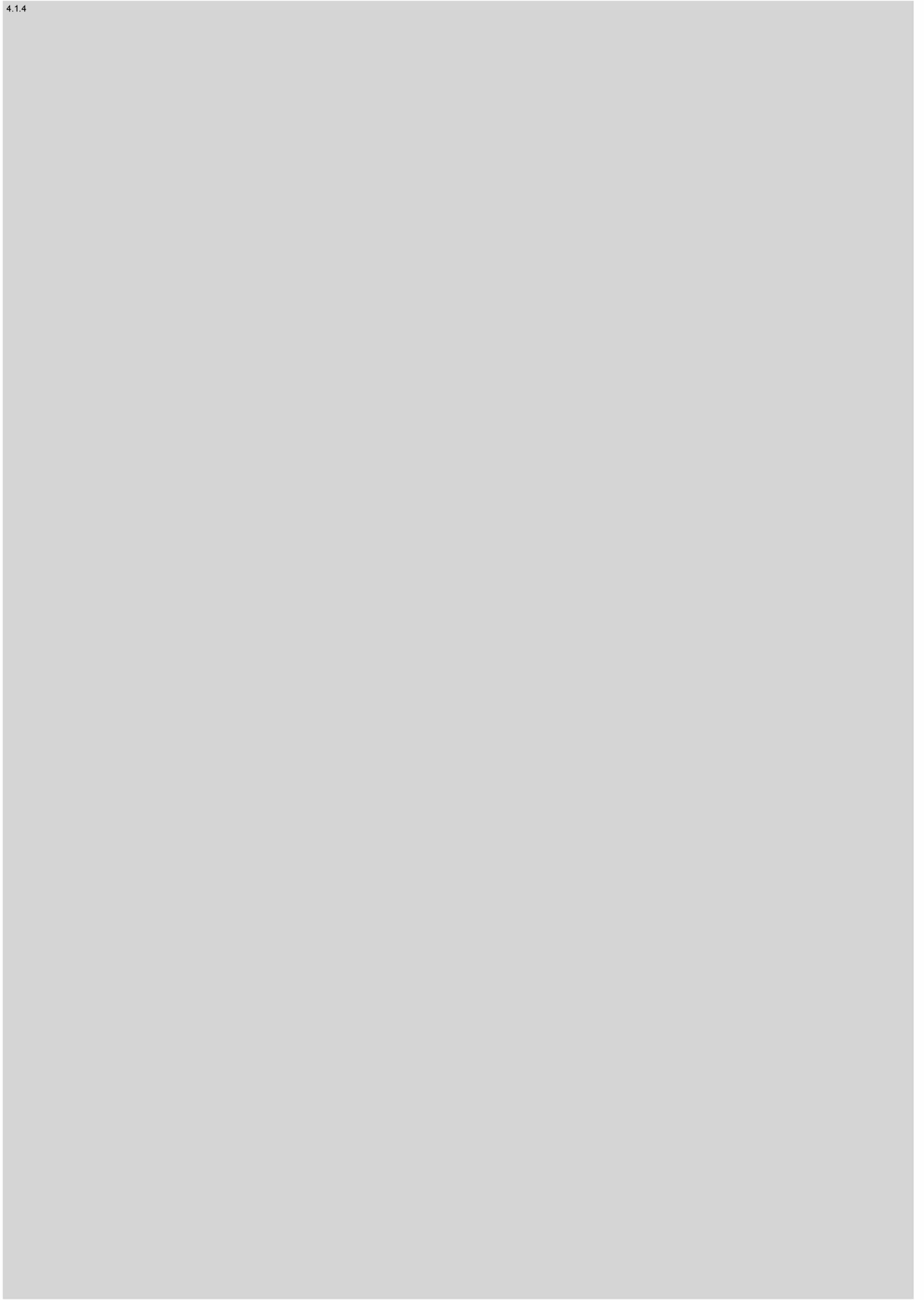

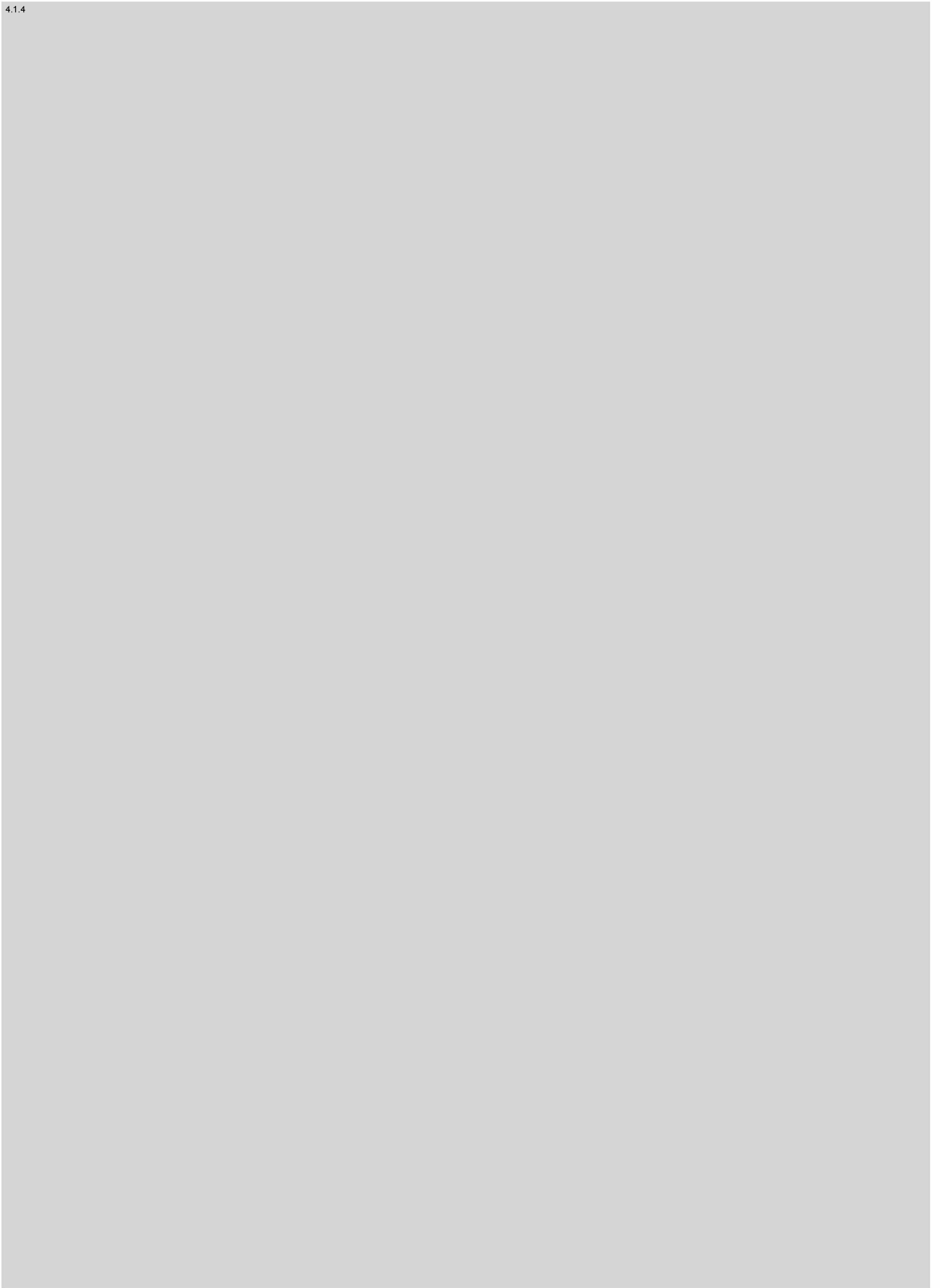

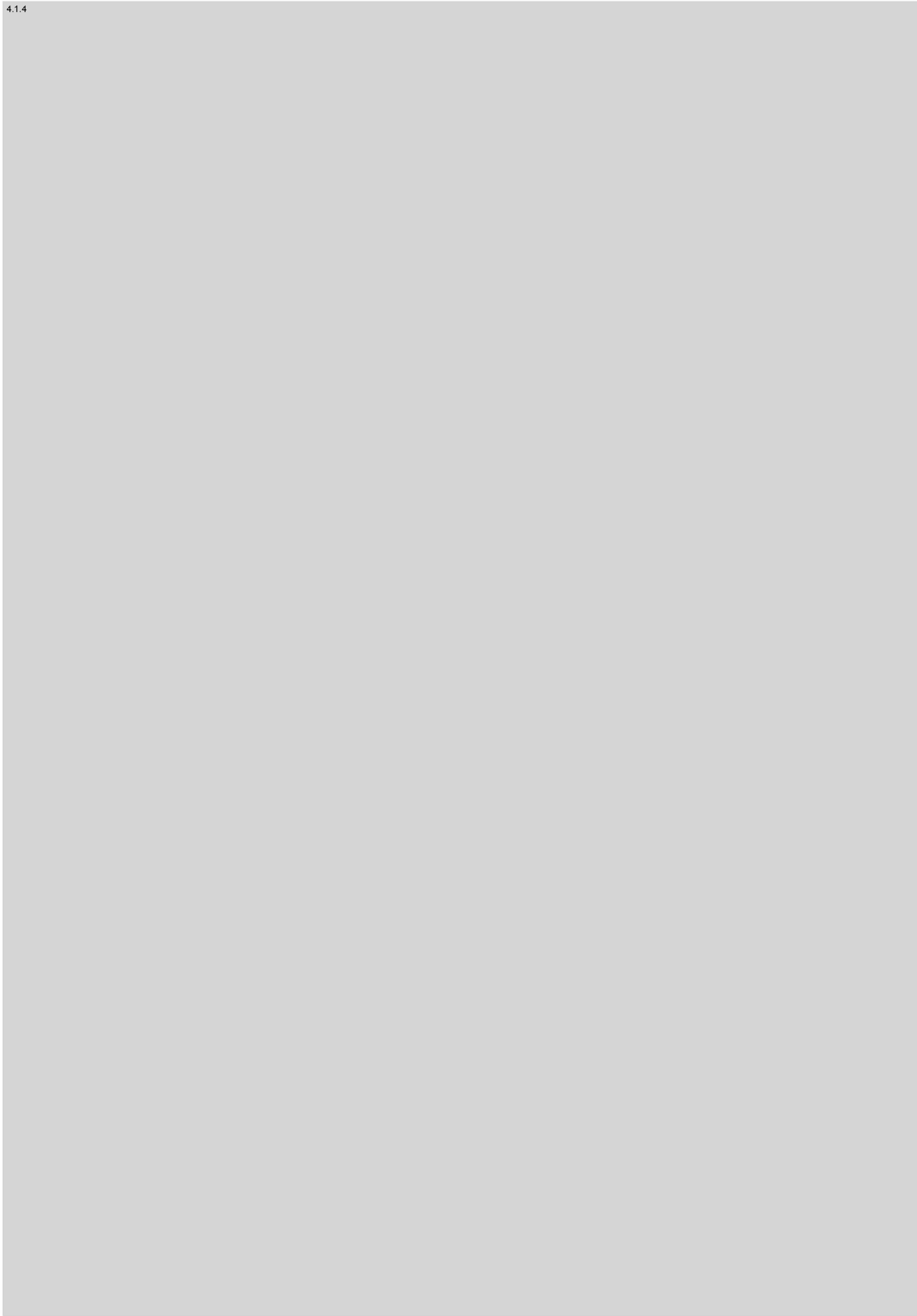

VERTROUWELIJK